

№ 16/1961.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -  
s e s framställning till Ålands landsting  
med förslag till första tillägg till inkomst-  
och utgiftsstaten för landskapet Ålands enskil-  
da medel under år 1960.

Det huvudsakliga intresset för förvaltningen av landskapets enskilda medel under år 1960 har varit anknutet till Ålands folkhögskola. Det nya elevinternatet har under finansåret kunnat färdigställas. Totalkostnaderna för bygget uppgå sammanlagt till 36.075.740 mark, varav på entreprenadkontraktets del faller 30.086.000 mark. Skillnaden eller 5.969.740 mark utgöres av särskilda kostnader för arkitekt och konstruktör, byggnadskontrollant, bergborrbrunn, avloppsledning, anskaffning av köks- och annan maskinell utrustning m.m. Någon obetydligare justering av totalkostnaden kan dock ännu vara möjlig. Såsom i förslaget till inkomst- och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under innevarande år till Landstinget redan inberättats, har finansieringen av internatbygget huvudsakligen skett med hjälp av upptagna finansieringslån, uppgående sammanlagt till 25.000.000 mark. Av dessa lån upptogs 10.000.000 mark under år 1959 och 15.000.000 mark under år 1960. Det i bygget placerade egna kapitalet uppgår till 11.075.740 mark. Av totalkostnaden hänför sig hela 23.746.103 mark till år 1960, varav såsom ovan framhållits 15.000.000 mark utgöres av finansieringslån, medan de egna medlen uppgå till 8.746.103 mark. Den egna insatsen under sistsagda år har således varit rätt betydande. Då ytterligare det vid den ordinarie utjämnningen för år 1958 utom kolumn ställda beloppet 5.452.457 mark under året har måst täckas med enskilda medel finner man med beaktande av att kassamedlen vid ingången av år 1960 utgjordes av 12.962.739 mark, att utgifterna under år 1960 antagit sådana proportioner, att upptagandet av förenämnda finansieringslån på 15.000.000 mark icke har kunnat undvikas. En nödvändig konsolidering av den ekonomiska ställningen förutsätter därför, att utgifterna under de närmaste åren begränsas till de allra nödvändigaste. Detta innebär även att fullföljandet av nybyggnadsplanen för Ålands folkhögskola måste ställas på framtiden. I konsekvens härmed och som ett led i strävan att lätta på det tryck, som åvilar de enskilda medlen har landskapsstyrelsen undersökt möjligheterna att erhålla understöd av statsmedel för elevinternatets uppförande. Härvid har landskapsstyrelsen kunnat konstatera, att byggnadsunderstöd åt folkhögskolor, med undantag för folkhögskolorna i Lappland, för vilka understöd för återuppbyggnad utgivits, icke beviljats i riket under de sex närmast föregående åren. Det senaste fallet,

-2-

där understöd i södra Finland beviljats hänför sig till år 1953, då Houtskärs folkhögskola erhöill 5.000.000 mark för uppförande av en ny skolbyggnad i stället för den gamla, som hade nedbrunnit. Däremot har långfristiga byggnadslån mot låg ränta åtminstone under de senaste åren fortgående utgivits, om än i begränsad omfattning. Fördenskull avser landskapsstyrelsen, att i förslaget till första tillägg till ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för innevarande år, som snarligen kommer att tillställas Landstinget, upptaga ett anslag för ändamålet med iakttagande av de i riket tillämpade långivningsgrunderna.

Föreliggande budgetförslag balanserar på 11.744.805 mark. Trots den återhållsamhet landskapsstyrelsen iakttagit beträffande användningen av de enskilda medlen, har utöver tidigare omtalade större utlägg, smärre överskridningar av vissa utgiftsmoment icke kunnat undvikas. Med beaktande av att tillägget 1.694.000 mark under E ink. 15, Finansieringslån, hänför sig till de redan tidigare upptagna finansieringslånen enligt ovan, täckas likväl de föreslagna tilläggsanslagen under utgifter av erhållna inkomstökningar, varför oväsentligare inkomstöverskridningar hava observerats i förslaget endast i den utsträckning de direkt anknyta till tilläggen på utgiftssidan. Tilläggsanslagen hava i regel utjämnats till jämna tusental mark. Bland inkomster observeras de största tilläggen under E ink. 2, Försäljning av virke från landskapets skogar, utgörande 3.509.000 mark och under 11, Bidrag av ordinarie medel för Ålands folkhögskola, utgörande 3.691.000 mark. Vad utgifterna åter vidkomma, hänföra de sig huvudsakligen till investeringsutgifter under E V:1, Nybyggnad vid Ålands folkhögskola, upptagande ett tilläggsanslag om 10.541.000 mark. I övrigt hänvisar landskapsstyrelsen till den detaljmotivering, som följer efter sifferbudgeten.

Med hänvisning till vad ovan framhållits får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå,

att Landstinget ville antaga följande förslag till första tillägg till inkomst- och utgiftsstaten för landskapet Ålands enskilda medel under år 1960.

Mariehamn den 9 mars 1961.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson.

Landskapskamrer

Erik Rask.

INKOMSTER.

|                                                       |           |
|-------------------------------------------------------|-----------|
| 2. Försäljning av virke från landskapets skogar ..... | 3.509.000 |
| 8. Avgifter för jaktkort .....                        | 418.805   |
| 11. Bidrag av ordinarie medel för Ålands folkhögskola | 3.691.000 |
| 14. Diverse inkomster .....                           | 832.000   |
| 15. Finansieringslån .....                            | 1.694.000 |
| 16. Indragning av utgiftsrester .....                 | 1.600.000 |

---

Summa inkomster mk 11.744.805

---

UTGIFTER.I. Landskapets skogshushållning.

|                                                         |         |
|---------------------------------------------------------|---------|
| 6. Skogsvårdsarbeten av olika slag (reservationsanslag) | 132.000 |
| 11. Bränsle till skogvaktarbostaden (förslagsanslag) .. | 12.000  |
| 13. För uppgörande av ny skogshushållningsplan .....    | 5.000   |

Summa I kap. 149.000

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.A. Ålands folkhögskola.

|                                   |        |
|-----------------------------------|--------|
| 1. Avlöningar .....               | 99.000 |
| 5. Expensmedel .....              | 5.000  |
| 9. Underhåll av byggnaderna ..... | 52.000 |

Summa II kap. 156.000

IV. Särskilda anslag.

|                                                                                                        |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 3. För utgifter i samband med den skattefinansiella<br>utjämningen (reservations-förslagsanslag) ..... | 371.000 |
| 5. För jaktvårdens främjande (reservations-förslags-<br>anslag) .....                                  | 418.805 |
| 9. Till landskapsstyrelsens disposition .....                                                          | 109.000 |

Summa IV kap. 898.805

V. Investeringsutgifter.A. Undervisnings- och bildningsväsendet.

|                                            |            |
|--------------------------------------------|------------|
| 1. Nybyggnad vid Ålands folkhögskola ..... | 10.541.000 |
|--------------------------------------------|------------|

Summa V kap. 10.541.000

---

Summa utgifter mk 11.744.805

---

## Detaljmotivering.

=====

INKOMSTER.2. Försäljning av virke från landskapets skogar.

Tillägg 3.509.000 mark. Denna inkomstökning får ses mot bakgrunden av dels osedvanligt höga stockpriser, dels de differenser i fråga om avverkningar som uppstå till följd av att skogshushållningsplanerna uppgöras efter okulär uppskattning, vilken omständighet givetvis även påverkar utgifterna för ifrågavarande avverkningar. Sålunda stego utgifterna under E I:5, Avverknings- och transportkostnader till 4.598.677 mark mot budgeterade 4.000.000 mark.

8. Avgifter för jaktkort.

Tillägg 418.805 mark. Inkomstökningen hänför sig till ökad försäljning av jaktkort. Enligt landskapslagen den 21 oktober 1938 om jaktkort i landskapet Åland skall de influtna jaktkortsavgifterna i sin helhet användas till främjande av jaktvården inom landskapet. På grund härav har ett motsvarande tillägg under E IV:5, För jaktvårdens främjande, observerats såsom reservering för innevarande år.

11. Bidrag av ordinarie medel för Ålands folkhögskola.

Tillägg 3.691.000 mark. Tillägget grundar sig på ökat lagstadgat bidrag för folkhögskolans driftskostnader till följd av det nya elevinternatets färdigställande under finansåret. Beträffande understöden åt folkhögskolor utgöra de s.k. indirekta bidragen för driftskostnader, varom här är fråga, de primära, medan de direkta byggnadslånen komma först i andra hand, vilket innebär att de äro förhållandevis små, men i stället desto förmånligare. Att tyngdpunkten ligger på de indirekta bidragen framgår tydligt av det föreslagna tillägget. Betraktar man enbart det nya elevinternatet, finner man att det årliga bidraget, uträknat enligt de av statsrådet utfärdade grunderna för fastställandet av de egna byggnadernas hyresvärde, vari beaktas amorteringar, räntor och underhållskostnader, uppgår till inemot 2.000.000 mark. Bidragets totalbelopp för år 1960 uppgår till 9.690.246 mark.

14. Diverse inkomster.

Tillägg 832.000 mark. Tillägget hänför sig till försäljning av jordområde (idrottsplan) i Saltvik, Haga, och återbetalning av insatt aktiekapital i det i likvidationstillstånd varande Ab Alan.

15. Finansieringslån.

Tillägg 1.694.000 mark. Tillägget erforderligt för de under år 1960 upptagna finansieringslånen sammanlagt 15.000.000 mark, för vilka redogörelse avgivits i den allmänna motiveringen.

16. Indragning av utgiftsrester.

Momentet nytt. Anslaget 1.600.000 mark hänförs till för aktieteckning i A.b. Alan reserverat kapital.

UTGIFTER.I. Landskapets skogshushållning.I:6. Skogsvårdsarbeten av olika slag (r).

Tillägg 132.000 mark. Tillägget motiveras av landskapet åvilande förpliktelser enligt den för landskapets skogar fastställda skogshushållningsplanen. Anslagets otillräcklighet har framförallt inverkat menligt på torrlägningsarbetena.

I:11. Bränsle till skogsvaktarbostaden (f).

Tillägg 12.000 mark. Under år 1960 har ett större lager antracit uppköpts, varför tillägget blivit erforderligt. Lagret torde dock täcka minst tvenne års behov.

I:13. För uppgörande av ny skogshushållningsplan.

Tillägg 5.000 mark. Tillägget erfordras för täckande av arbetsgivares folkpensions- och barnbidragsavgifter utöver fastställt arvode åt forstrevisor Yngve Blomgren för skogshushållningsplanens uppgörande.

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.A. Ålands folkhögskola.II:1. Avlöningar.

Tillägg 99.000 mark. Det merarbete som det inrättade skolköket och kosthållsköket vilka verka avskilda från varandra, samt det nya elevinternatet förorsakat, har nödvändiggjort dels vissa lönejusteringar dels anlitande av extra personal. Med beaktande jämväl av utgifterna för storstädning i själva skolhuset, fördelar sig totalkostnaden på berörda personalgrupper enligt följande:

Årsavlöningarna för de tvenna hembiträderna uppgår till 384.967 mark däri inberäknat kost till självkostnadspris från elevkosthållet och löneökning med 2.225 mark per månad till 24.500 mark för månaderna november och december. För extra kökshjälp har erlagts sammanlagt 66.025 mark, motsvarande särskilda dagsarvoden varierande mellan 575 och 600 mark per dag. I arvoden för storstädningar i själva skolhuset har utbetalats sammanlagt 18.200 mark för 17 städdagar och för städning i det nya elevinternatet

5.400 mark för 54 dagar enligt 100 mark per dag. Då de förenämnda kostnaderna uppgå till sammanlagt 474.500 mark, innebär detta ett ytterligare behov av 68.092 mark för nämnda personals avlönande. Därtill har vaktmästaren beviljats ett särskilt arvode för eldningar av centralvärmepannan i det nya elevinternatet under en tid av 3 månader och 10 dagar enligt 9.000 mark per månad eller sammanlagt 30.000 mark. Det under momentet erforderliga tilläggsanslaget uppgår således avrundat till 99.000 mark.

II:5. Expensmedel.

Tillägg 5.000 mark. Tillägget erforderligt för täckande av brandförsäkringspremier för det nya elevinternatet.

II:9. Underhåll av byggnaderna.

Tillägg 52.000 mark. Tillägget förorsakas närmast av nödigbefunna målnings- och tapetseringsarbeten i de äldre byggnaderna.

IV. Särskilda anslag.

IV:3. För utgifter i samband med den skattefinansiella utjämningen (r-f).

Tillägg 371.000 mark. Såsom av den allmänna motiveringen redan framgått, ställdes 5.452.457 mark utom kolumn vid den ordinarie utjämningen för år 1958 för att täckas med enskilda medel. För ändamålet hade i budgeten för år 1960 observerats 2.000.000 mark. Då den tidigare reserveringen uppgick till 3.081.837 mark, erfordras ytterligare ett tilläggsanslag om 371.000 mark för ändamålet.

IV:5. För jaktvårdens främjande (r-f).

Tillägg 418.805 mark. Motivering under E ink.8.

IV:9. Till landskapsstyrelsens disposition.

Tillägg 109.000 mark. Enligt landskapslagen angående utarrendering av staten tillhöriga i landskapets vård befintliga boställen (2/44) skall ekonomiska besiktningar hållas vart femte år. År 1960 avhölls en sådan besiktning, och utgifterna för denna synenämnd stego till 97.387 mark. I enlighet med ovannämnda synenämnds förslag har en 3-mannakommitté tillsatts för utarbetande av en flere år omfattande ombyggnadsplan för Kastelholms kungsgård, och uppdrogs åt denna kommitté att avgiva utlåtande gällande utmönstringar av byggnader å Grelsby kungsgård och Persberg f.d. provinsialläkarboställe i Godby. Kostnaderna för detta arbete under 1960 hava uppgått till 10.761 mark.

På grund av det ovan sagda föreslås ett tilläggsanslag om 109.000 mark.

V. Investeringsutgifter.A. Undervisnings- och bildningsväsendet.V:1. Nybyggnad vid Ålands folkhögskola.

Tillägg 10.541.000 mark. Det budgeterade anslaget utgör 13.206.000 mark. Avredogörelsen i den allmänna motiveringen framgår att utgifterna under momentet år 1960 hava uppgått till 23.746.103 mark, varför ett tilläggsanslag om 10.541.000 mark ytterligare erfordras.